

's-Hertogenbosch

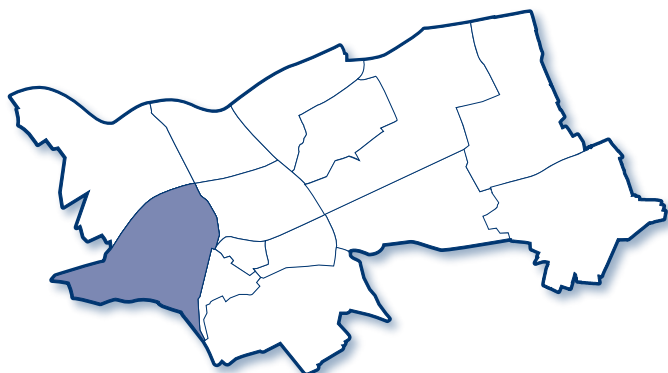
Wijk- en buurtmonitor 2018

West

De wijk West ligt ten westen van de Binnenstad van 's-Hertogenbosch. Deze wijk is ontstaan in de wederopbouwperiode (1945 – 1960) met het bedrijventerrein de Wolfsdonken. Van daaruit zijn West I (Boschveld en Deuteren) en West II (de Schutskamp en Kruiskamp) ontwikkeld. Sinds 1992 wordt de Wolfsdonken omgebouwd tot het Paleiskwartier: een nieuw en multifunctioneel centrumgebied dat dient als overloop van en aanvulling op de historische Binnenstad. In het verlengde van het Paleiskwartier wordt sinds 2016 gebouwd aan Willemspoort: hier worden verschillende woontorens gerealiseerd die uitkijken over de groene Gement. In West wonen ruim 21.700 inwoners. De leeftijdsopbouw van de bevolking is in West vergelijkbaar met gemiddeld in 's-Hertogenbosch. In West is één buurt aangewezen als aandachtsbuurt: Boschveld.

Wijken 's-Hertogenbosch

West

Inhoud

West	3
1. Boschveld	7
2. Paleiskwartier	11
4. Deuteran	15
6. De Schutskamp	19
7. De Kruiskamp	23
11. Ertveld	27

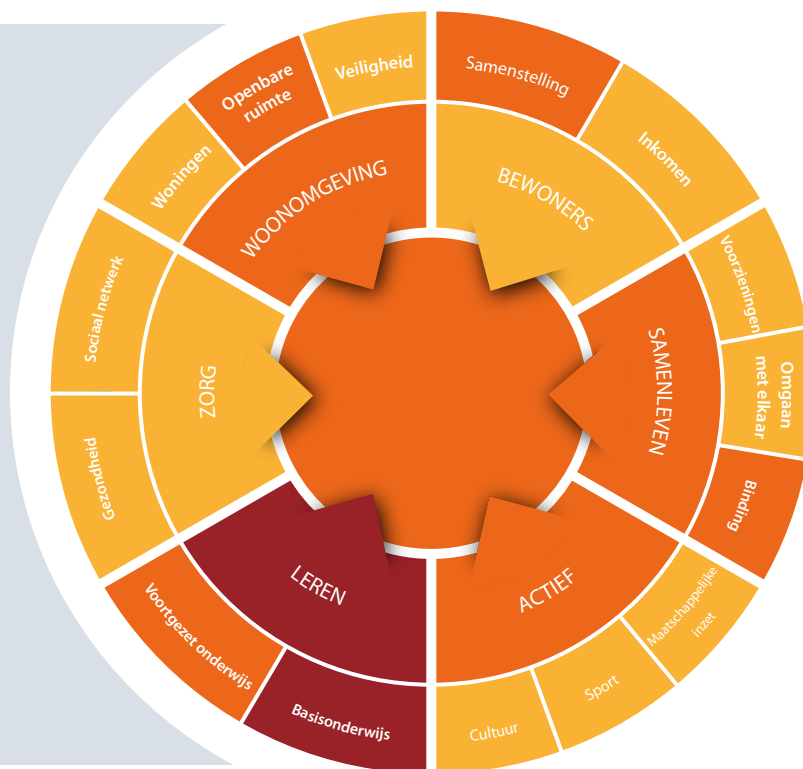
West Situatie 2018: beneden gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort West, ten opzichte van de andere wijken, in 2018 'beneden gemiddeld'. Dit zien we terug bij drie thema's. Bij samenleven zien we dat relatief weinig bewoners zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in de buurt. En bewoners geven lage rapportcijfers voor de tolerantie, het contact met buurtgenoten en hun woonomgeving. Bij het

thema woonomgeving zien we verder dat relatief veel bewoners verloedering ervaren en andere scores bij openbare ruimte tevens laag zijn. Verder is de veiligheidsindex hoger dan gemiddeld (hoe hoger, hoe onveiliger) en ervaren bewoners relatief veel sociale overlast. Bij het thema actief zien we relatief weinig vrijwilligers of bewoners die zich actief inzetten voor hun buurt. Ook de andere indicatoren bij actief zijn iets slechter dan gemiddeld, waardoor de totaalscore voor actief 'beneden gemiddeld' is.

West:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

Het thema leren laat een 'ruim beneden gemiddelde' score zien. Het geregistreerd schoolverzuim* onder zowel 5 t/m 12 jarigen als onder 13 t/m 17 jarigen is hoger dan gemiddeld. Relatief weinig 15-jarigen volgen onderwijs op havo/vwo niveau. Ook is er een lage tevredenheid met het basisonderwijs in de buurt.

Verder valt een aantal achterliggende indicatoren op. Relatief veel bewoners krijgen in het dagelijks leven hulp van familie of vrienden. Positief is de gemiddelde CO₂-uitstoot; van alle wijken is het elektra- en gasverbruik van particuliere huishoudens namelijk het laagst in West. Tot slot zien we een lage tevredenheid met de speelmogelijkheden voor kinderen.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is dan gemiddeld, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt geregistreerd. Mogelijk zijn er verschillen tussen scholen rond signalering en registratie ervan.

Uitleg nodig?
Klik hier

West Ontwikkeling 2016 - 2018: gunstig

West:
ontwikkeling 2016 - 2018

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

West heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere wijken, 'gunstig' ontwikkeld. Dit zien we terug bij vier thema's. Er wonen minder (mogelijk) kwetsbare groepen voor bijvoorbeeld armoede in West, zoals bijstandsgerechtigden en werkzoekenden zonder baan. Ook het geregistreerde schoolverzuim* onder 5 t/m 12 jarigen en het aandeel voortijdig schoolverlaters nam (iets) sterker af dan gemiddeld. Verder zien we dat meer bewoners hun gezondheid beoordelen met '(zeer) goed' of 'uitstekend' dan voorheen. Het aandeel sporters nam toe, net als leden van een sportvereniging. Ook vinden meer bewoners dat men in de buurt prettig met elkaar omgaat en wordt het contact met buurtgenoten met een hoger rapportcijfer beoordeeld dan in 2016. De veiligheidssituatie is verbeterd; zo bleek uit de Veiligheidsmonitor 2018 dat de politie minder auto-inbraken, vernielingen en jongerenoverlast registreerde. Ook voelen minder bewoners zich 'vaak' onveilig in de eigen buurt.

Bij actief komt de ongunstige ontwikkeling, voornamelijk doordat relatief minder bewoners zich actief inzetten voor hun buurt. Het aandeel vrijwilligers bleef gelijk, terwijl dit gemiddeld gezien toenam. Ten slotte, ten opzichte van 2016 bezoeken minder bewoners wel eens een culturele activiteit en bewoners zijn iets minder tevreden met het openbaar groen in de buurt.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk minder verzuim is, maar het kan ook te maken hebben met verschillen in signalering en registratie van het verzuim.

Wijk in cijfers 2018

8,4 7,1
% 75 jaar en ouder

3,4 3,7
% Eenoudergezin

33 39
% Vrijwilligers

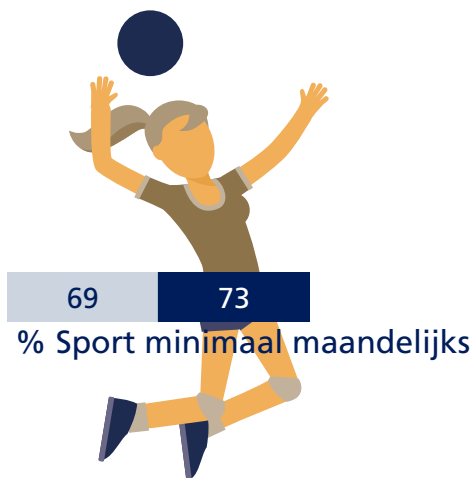
6,4 6,8
Rapportcijfer contact
buurtgenoten

6,8 7,2
Rapportcijfer tolerantie

64,8 79,7
% Nederlandse achtergrond

10,6 8,9
% Westerse
migratieachtergrond

24,7 11,4
% Niet-westerse
migratieachtergrond

Bewoners	West	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	21.724	153.452
% 0 t/m 19 jaar	18,2	21,4
% 20 t/m 64 jaar	63,1	61,1
% 65 jaar en ouder	18,7	17,5
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	25.400	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	11,6	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	10	7
% Werkzoekenden zonder baan	7	6

Samenleven	West	's-Hertogenbosch
% Tevreden winkels dagelijkse boodschappen	87	84
% Tevreden speelmogelijkheden kinderen	54	70
% Tevreden voorzieningen jongeren	28	30
% Tevreden voorzieningen ouderen	34	36
% Prettig omgaan met elkaar	64	71
Verhuismobiliteit	16	13
% Medeverantwortelijk leefbaarheid buurt	63	72

Actief	West	's-Hertogenbosch
% Actieve inzet in de buurt	20	26
% Lid sportvereniging	30	31
% Bezoekers voorstelling	38	43
% Bezoekers bioscoop	53	58
% Bezoekers muziekconcert	33	36
% Bezoekers dance-/houseparty	12	12
% Bezoekers museum	38	46

7,9 7,9
Rapportcijfer geluk

21 23
% Mantelzorgers

58 76
% Tevreden basisonderwijs

7,7 7,9
Rapportcijfer woning

1.134 11.808
Landoppervlak (ha.)

7,0 7,5
Rapportcijfer woonomgeving

18 29
% Denkt binnen 5 jaar elektrische fiets te hebben

131 93
Veiligheidsindex

44 49
% Tevreden verkeersveiligheid in buurt

3,2 2,2
% Voelt zich vaak onveilig

Leren

	West	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners 0 t/m 26 jaar	6.630	46.526
% 0 t/m 3 jaar	3,9	4,2
% 4 t/m 12 jaar	8,1	9,6
% 13 t/m 17 jaar	4,3	5,4
% 18 t/m 22 jaar	6,3	5,8
% 23 t/m 26 jaar	8,0	5,4

Zorg

% Tevreden gezondheid	86	86
% Beperkt voelen door gezondheid bij dagelijkse bezigheden	24	20
% Max. 1x per maand sociale contacten	8	7
% Voor hulp terecht bij sociaal netwerk	69	67

Woonomgeving

Aantal woningen	10.368	69.907
% t/m 1944	2,7	10,6
% 1945 t/m 1969	50,8	25,2
% 1970 t/m 1989	11,6	33,6
% 1990 t/m 2004	17,9	17,5
% 2005 t/m 2016	17,0	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	182.840	239.560
% Koopwoningen	44,4	57,6
Schaalscore verloedering	3,7	3,1
% Tevreden openbaar groen	70	78
% Tevreden parkeergelegenheid	51	57
Schaalscore sociale overlast	2,5	1,8
Gem. CO ₂ -uitstoot huishoudens (kg)	3.210	3.850

Boschveldtuin

Boschveld ligt ten westen van het Centraal Station van 's-Hertogenbosch en ten noorden van het Paleiskwartier. De buurt is een mix van oude en nieuwe woningen. Zo'n drie kwart van de woningen is vóór 1970 gebouwd.

1. Boschveld

In Boschveld loopt sinds 2008 een traject van fysieke en sociale wijkvernieuwing. Fasegewijs worden woningen gesloopt, nieuw gebouwd en gerenoveerd. Er wonen ongeveer 3.050 inwoners. Naar verhouding wonen er veel 20 t/m 44 jarigen (45%) in de buurt vergeleken met het gemiddelde in 's-Hertogenbosch (33%). Boschveld is op dit moment een aandachtsbuurt.

Boschveld

Situatie 2018: beneden gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort Boschveld, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'beneden gemiddeld'.

Vier thema's laten ditzelfde beeld zien. Er wonen relatief veel (mogelijk) kwetsbare groepen voor bijvoorbeeld armoede, zoals huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens, bijstandsgerechtigden, werkzoekenden zonder baan en eenoudergezinnen.

In Boschveld is een goed wijknetwerk, waarin het sociaal wijknetwerk, het buurtteam en de 'buurtvrouwen' samenwerken. Bewoners beoordelen hun woning en woonomgeving met lager rapportcijfer dan gemiddeld. In de buurt staan relatief veel (goedkope) huurwoningen. Bewoners en wijkprofessionals hebben zich er voor ingezet dat met de herstructurering voor een groot deel betaalbare huurwoningen worden teruggebouwd. Verder zijn bewoners minder dan gemiddeld positief over het openbaar groen in de buurt, winkels voor de dagelijkse boodschappen en voorzieningen voor ouderen. Tevens ervaren zij meer sociale overlast.

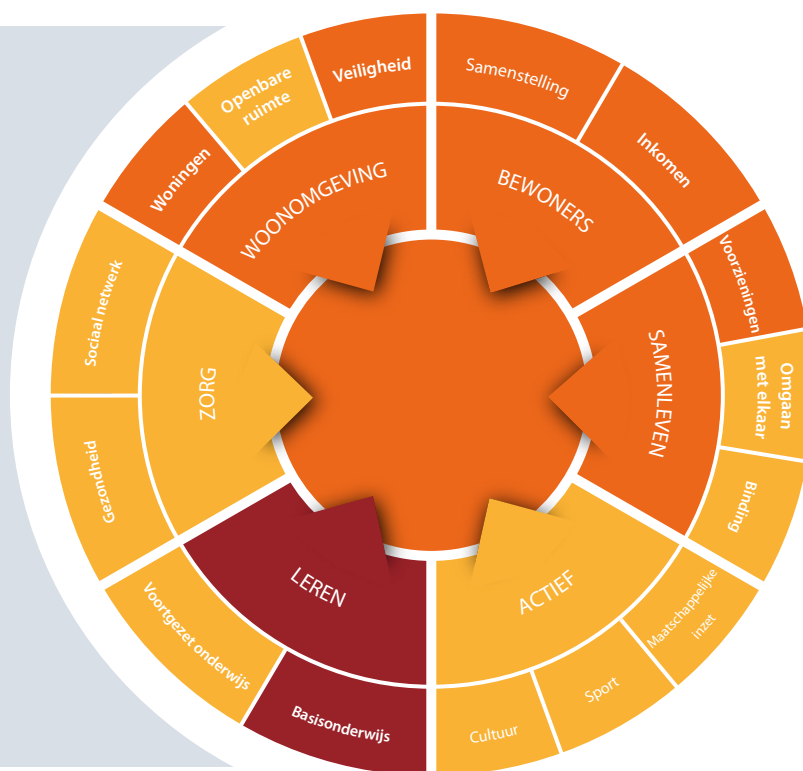
Het thema leren scoort 'ruim beneden gemiddeld'. Het geregistreerde schoolverzuim* is hoger dan gemiddeld onder zowel basisschoolleerlingen als middelbare scholieren. Ook zijn minder bewoners dan gemiddeld tevreden met het basisonderwijs in de buurt. In Boschveld ligt één basisschool. Uit de KindCentrum-Monitor (KCM) onder leerlingen van groepen 6, 7 en 8 blijkt echter dat zij er graag naar school gaan. Ook wijkprofessionals zijn erg te spreken over het pedagogisch klimaat op de school.

Tot slot, de gemiddelde CO₂-uitstoot van particuliere huishoudens door gas- en elektraverbruik is iets lager dan gemiddeld. Een voorbeeld is het duurzame woningcomplex in de driehoek Edisonstraat, Paardskerkhofweg en Zernikestraat.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is dan gemiddeld, maar het kan ook te maken hebben met verschillen tussen scholen rond signalering en registratie ervan.

Boschveld:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

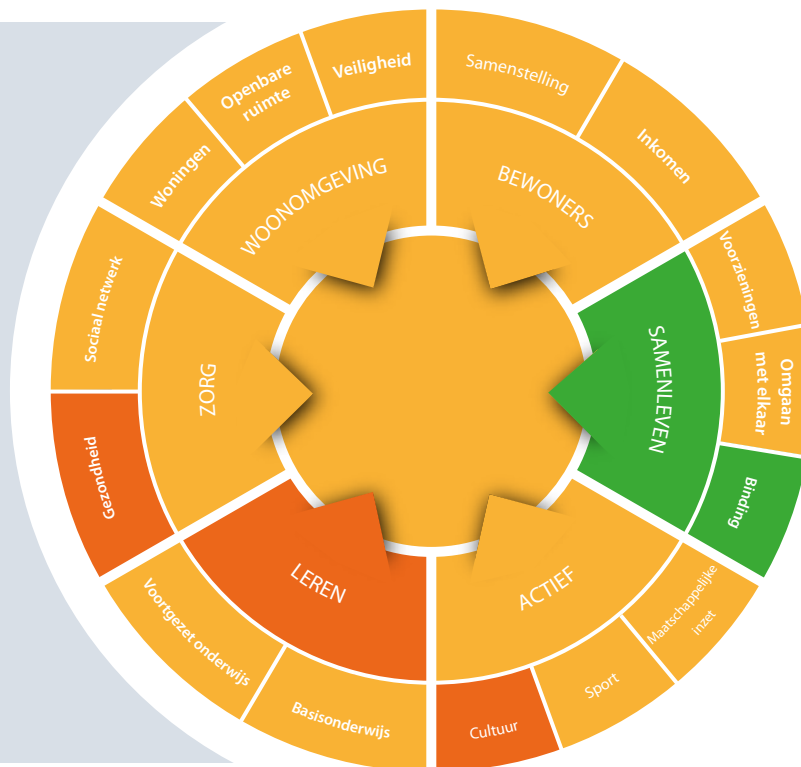

Boschveld Ontwikkeling 2016 - 2018: gemiddeld

*Boschveld:
ontwikkeling 2016 - 2018*

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

Boschveld heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere buurten, 'gemiddeld' ontwikkeld. Er vinden minder verhuizingen plaats en meer bewoners voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt. Wijkprofessionals geven aan dat bewoners graag in de buurt blijven wonen. Dit blijkt onder andere uit het aantal inschrijvingen op nieuwbouwwoningen in Boschveld. Er zullen weer enkele flats gesloopt worden.

Bij leren zien we dat het geregistreerd schoolverzuim* onder middelbare scholieren is toegenomen ten opzichte van twee jaar geleden. Ook andere indicatoren bij leren laten een iets slechtere ontwikkeling zien, waardoor dit thema zich 'ongunstig' heeft ontwikkeld. Bij gezondheid zien we dat minder bewoners tevreden zijn met hun gezondheid en zij zich hierdoor vaker beperkt voelen bij dagelijkse bezigheden.

Verder wonen er minder werkzoekenden zonder baan. De wijkonderneming de Copernikkel biedt werkervaringsplekken en kijkt waar kwaliteiten liggen. Meer bewoners vinden dat mensen in de buurt prettig met elkaar omgaan. De score op de veiligheidsindex nam af (hoe lager, hoe veiliger). Ook worden winkels voor dagelijkse boodschappen beter beoordeeld dan in 2016. De buurtsuper Sonay is vorig jaar uitgebreid. Wel zouden bewoners nog steeds een grote supermarkt in de buurt willen. Tot slot zien we dat minder bewoners wel eens culturele activiteiten bezoeken.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt gesignaleerd en geregistreerd.

Buurt in cijfers 2018

3,9 7,1
% 75 jaar en ouder

5,7 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met buurtgenoten 6,3 / 6,8

Tolerantie 6,8 / 7,2

Geluk 7,8 / 7,9

Woning 7,3 / 7,9

Woonomgeving 6,8 / 7,5

57,0 79,7
% Nederlandse achtergrond

11,3 8,9
% Westerse migratieachtergrond

31,7 11,4
% Niet-westerse migratieachtergrond

Bewoners	Boschveld	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	3.054	153.452
% 0 t/m 19 jaar	18,9	21,4
% 20 t/m 64 jaar	69,4	61,1
% 65 jaar en ouder	11,7	17,5

Inkomen	Boschveld	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	23.500	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	19,0	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	16	7
% Werkzoekenden zonder baan	10	6

Woningen	Boschveld	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	1.586	69.907
% t/m 1944	10,7	10,6
% 1945 t/m 1969	63,4	25,2
% 1970 t/m 1989	3,0	33,6
% 1990 t/m 2004	11,3	17,5
% 2005 t/m 2016	11,5	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	165.260	239.560
% Koopwoningen	28,9	57,6

Oppervlakte	Boschveld	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	53	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	57,1	12,9

Het Paleiskwartier ligt direct ten westen van het Centraal Station van 's-Hertogenbosch. In de buurt zijn onder meer het Paleis van Justitie en diverse onderwijsinstellingen gevestigd.

De woningen die er staan zijn uitsluitend appartementencomplexen. Iets meer dan twee derde hiervan is een koopwoning. Er wonen zo'n 3.150 mensen, waaronder relatief veel 20 t/m 44 jarigen (58%) vergeleken met gemiddeld in 's-Hertogenbosch (33%).

2. Paleiskwartier

Paleiskwartier Situatie 2018: gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort het Paleiskwartier, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'gemiddeld'. Er wonen naar verhouding weinig (mogelijk) kwetsbare groepen voor bijvoorbeeld armoede, zoals bijstandsgerechtigden, werkzoekenden zonder baan, huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens en eenoudergezinnen.

*Paleiskwartier:
situatie 2018*

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

Culturele activiteiten worden meer dan gemiddeld bezocht. Het aspect woningen scoort 'bovengemiddeld' doordat bewoners hun woning met een hoog rapportcijfer beoordelen en de gemiddelde CO₂-uitstoot van particuliere huishoudens door gas- en elektraverbruik er laag ligt.

Het thema samenleven scoort 'ruim beneden gemiddeld'. Van alle buurten in 's-Hertogenbosch zijn bewoners van Paleiskwartier het minst tevreden met speelmogelijkheden voor kinderen in hun buurt. Binnenkort wordt er in de buurt een speelvoorziening gerealiseerd. Daarnaast is er een lage tevredenheid met de voorzieningen voor ouderen. De verhuismobiliteit is hoog en naar verhouding geven weinig bewoners aan zich medeverantwoordelijk te voelen voor de leefbaarheid in de buurt. Beiden kunnen van invloed zijn op de binding die bewoners met de buurt hebben. Volgens wijkprofessionals zijn bewoners juist heel betrokken bij hun buurt. Wijkbelangen Paleiskwartier is een actieve wijkraad waarin de VvE's vertegenwoordigd zijn. De wijkraad organiseert drukbezochte thema-avonden.

Bewoners zijn minder tevreden met het basisonderwijs dan gemiddeld. Waarschijnlijk is de reden hiervoor dat er geen basisschool is. Kinderen gaan óf in Boschveld naar school óf in de Binnenstad. Ten slotte zijn bewoners minder tevreden over het openbaar groen en de parkeergelegenheid in de buurt dan gemiddeld in de gemeente. Door de hoeveelheid foutparkeerders is in 2018 het parkeerregime in de buurt aangescherpt.

Paleiskwartier Ontwikkeling 2016 - 2018: gemiddeld

*Paleiskwartier:
ontwikkeling 2016 - 2018*

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

Het Paleiskwartier heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere buurten, 'gemiddeld' ontwikkeld. Het thema leren laat een ongunstige ontwikkeling zien. Zo is het geregistreerd schoolverzuim* onder 13 t/m 17 jarigen de afgelopen twee jaar toegenomen en zijn minder 18 t/m 22 jarigen in het bezit van een startkwalificatie. Op het gebied van openbare ruimte is men minder tevreden met de parkeergelegenheid en het openbaar groen in de buurt dan voorheen.

Positieve ontwikkelingen zien we bij de aspecten voorzieningen en sociaal netwerk. Winkels voor dagelijkse boodschappen worden beter beoordeeld. Voor hulp kunnen meer bewoners terecht bij hun sociaal netwerk en minder bewoners geven aan hooguit één keer per maand sociale contacten te hebben.

De overige thema's en aspecten laten een gemiddelde ontwikkeling zien. Als we daar kijken naar de achterliggende indicatoren, zien we dat minder bewoners een museum of muziekconcert bezoeken. Een bioscoop wordt daarentegen vaker bezocht dan in 2016. In 2018 is de bioscoop Kinopolis geopend in Paleiskwartier. Tot slot valt bij veiligheid op dat minder bewoners sociale overlast ervaren in de buurt.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt gesignaleerd en geregistreerd.

Buurt in cijfers 2018

5,0 7,1
% 75 jaar en ouder

0,9 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met buurtgenoten 6,3 / 6,8

Tolerantie 7,2 / 7,2

Geluk 8,3 / 7,9

Woning 8,2 / 7,9

Woonomgeving 7,6 / 7,5

78,5 79,7
% Nederlandse achtergrond

12,6 8,9
% Westerse migratieachtergrond

8,9 11,4
% Niet-westerse migratieachtergrond

Bewoners	Paleiskwartier	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	3.131	153.452
% 0 t/m 19 jaar	6,1	21,4
% 20 t/m 64 jaar	77,3	61,1
% 65 jaar en ouder	16,6	17,5

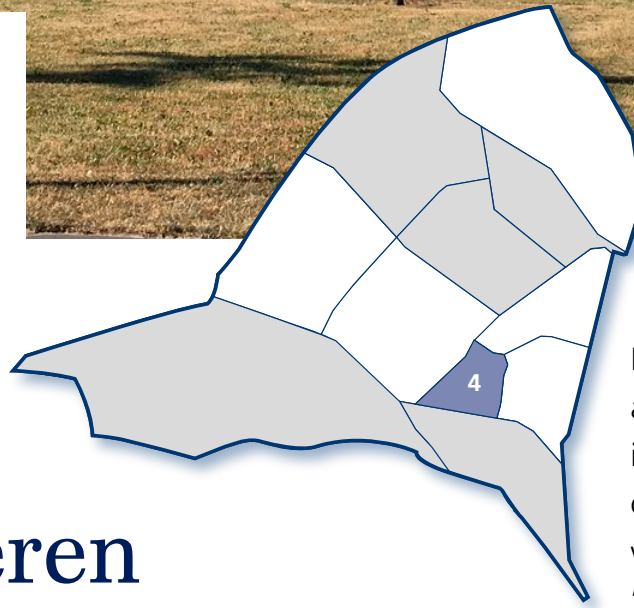
Inkomen	Paleiskwartier	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	36.700	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	2,9	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	1	7
% Werkzoekenden zonder baan	2	6

Woningen	Paleiskwartier	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	1.660	69.907
% t/m 1944	0	10,6
% 1945 t/m 1969	4,8	25,2
% 1970 t/m 1989	0	33,6
% 1990 t/m 2004	48,0	17,5
% 2005 t/m 2016	47,2	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	233.640	239.560
% Koopwoningen	68,9	57,6

Oppervlakte	Paleiskwartier	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	54	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	51,4	12,9

Deutenen ligt ten westen van het Paleiskwartier tussen de Vlijmenseweg, Oude Vlijmenseweg en Simon Stevinweg. De buurt is gedeeltelijk geherstructureerd en opgeknapt.

4. Deutenen

Er staan verschillende woningtypen: van rijtjeswoningen tot appartementencomplexen. Ongeveer zeven op de tien huizen is een (relatief goedkope) huurwoning. In totaal wonen er ongeveer 1.500 inwoners in Deutenen. De leeftijdsopbouw van de bevolking is ongeveer gelijk aan die gemiddeld in 's-Hertogenbosch.

Deuteren Situatie 2018: gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort Deuteren, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'gemiddeld'. Samenleven en zorg scoren 'beneden gemiddeld'. Bij samenleven komt dit met name door het aspect binding. Het aandeel bewoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt ligt lager dan gemiddeld.

Deuteren:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

Ook vinden minder bewoners dat buurtgenoten prettig met elkaar omgaan. Wijkprofessionals vinden dit opvallende resultaten. Zo is er volgens hen veel sociale controle. Wellicht kunnen de resultaten verklaard worden door verschillen in leefcultuur tussen de 'kern' van Deuteren en de nieuwbouw eromheen; de 'oude' en 'nieuwe' bewoners hebben nauwelijks contact met elkaar. Het thema zorg scoort 'beneden gemiddeld' door het aspect sociaal netwerk. Relatief veel bewoners geven aan hooguit één keer per maand familie of vrienden te ontmoeten. Maar ook het aandeel mantelzorgers en bewoners dat in het dagelijks leven hulp krijgt van familie of vrienden is er lager dan gemiddeld. Bij het aspect maatschappelijke inzet zien we relatief weinig vrijwilligers of bewoners die zich actief inzetten voor de buurt. Volgens wijkprofessionals kent de buurt juist een groot buurtpreventieteam en er worden veel activiteiten in vrijwillig verband georganiseerd. Bij leren valt de lagere tevredenheid over het basisonderwijs op.

De overige thema's en aspecten scoren 'gemiddeld', toch zijn er opvallendheden. Een muziekconcert wordt vaker bezocht dan gemiddeld. Verder wonen er in de buurt naar verhouding meer (mogelijk) kwetsbare groepen voor armoede, zoals huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens en werkzoekenden zonder baan. Relatief weinig 18 t/m 22 jarigen zijn in het bezit van een startkwalificatie.

Deuteren Ontwikkeling 2016 - 2018: ongunstig

Deuteren:
ontwikkeling 2016 - 2018

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

De afgelopen twee jaar heeft Deuteren zich, ten opzichte van de andere buurten, 'ongunstig' ontwikkeld. Dit zien we terug bij de thema's zorg, samenleven en woonomgeving. Bij het thema zorg zien we dat relatief meer bewoners hooguit één keer per maand familie of vrienden ontmoeten, bewoners in het dagelijks leven minder vaak hulp krijgen van hun sociaal netwerk en ze minder vaak mantelzorg verlenen dan twee jaar geleden. Bij de aspecten binding en maatschappelijke inzet zien we dat minder bewoners zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in hun buurt of zich actief inzetten voor de eigen buurt. Uit het thema woonomgeving blijkt dat relatief meer bewoners zich 'vaak' onveilig voelen in de buurt, ze hun woning met een (iets) lager rapportcijfer beoordelen en de gemiddelde CO₂-uitstoot van particuliere huishoudens door elektra- en gasverbruik in Deuteren gestegen is.

Het thema leren ontwikkelde zich ten opzichte van 2016 'gunstig'. De reden hiervan is een hogere tevredenheid met het basisonderwijs en minder geregistreerd schoolverzuim* onder 13 t/m 17 jarigen. Ten slotte zijn bewoners vaker tevreden met de voorzieningen voor jongeren en die voor ouderen vergeleken met 2016. Ook zijn ze vaker lid van een sportvereniging.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk minder verzuim is, maar het kan ook te maken hebben met verschillen in signalering en registratie van het verzuim.

Buurt in cijfers 2018

7,3 7,1
% 75 jaar en ouder

4,6 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met buurtgenoten 6,6 / 6,8

Tolerantie 6,8 / 7,2

Geluk 7,9 / 7,9

Woning 7,7 / 7,9

Woonomgeving 7,2 / 7,5

75,4 79,7
% Nederlandse achtergrond

9,1 8,9
% Westerse migratieachtergrond

15,5 11,4
% Niet-westerse migratieachtergrond

Bewoners	Deuteren	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	1.457	153.452
% 0 t/m 19 jaar	16,5	21,4
% 20 t/m 64 jaar	62,9	61,1
% 65 jaar en ouder	20,6	17,5

Inkomen	Deuteren	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	24.600	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	13,2	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	12	7
% Werkzoekenden zonder baan	9	6

Woningen	Deuteren	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	801	69.907
% t/m 1944	4,9	10,6
% 1945 t/m 1969	48,6	25,2
% 1970 t/m 1989	0,5	33,6
% 1990 t/m 2004	29,5	17,5
% 2005 t/m 2016	16,6	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	190.630	239.560
% Koopwoningen	31,2	57,6

Oppervlakte	Deuteren	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	30	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	51,6	12,9

De Schutskamp ligt tussen de Helftheuvelweg, Koenendelseweg, Oude Vlijmenseweg en Vlijmenseweg. In deze buurt liggen onder andere het winkelcentrum De Helftheuvelpassage, een groot sportcomplex en een aantal kantoorpanden.

6. De Schutskamp

De buurt bestaat verder voornamelijk uit rijtjeswoningen en een aantal flats. Ongeveer twee derde van alle huizen is een (relatief goedkope) huurwoning. De buurt heeft ongeveer 4.760 inwoners, waarvan een kwart 65-plussers.

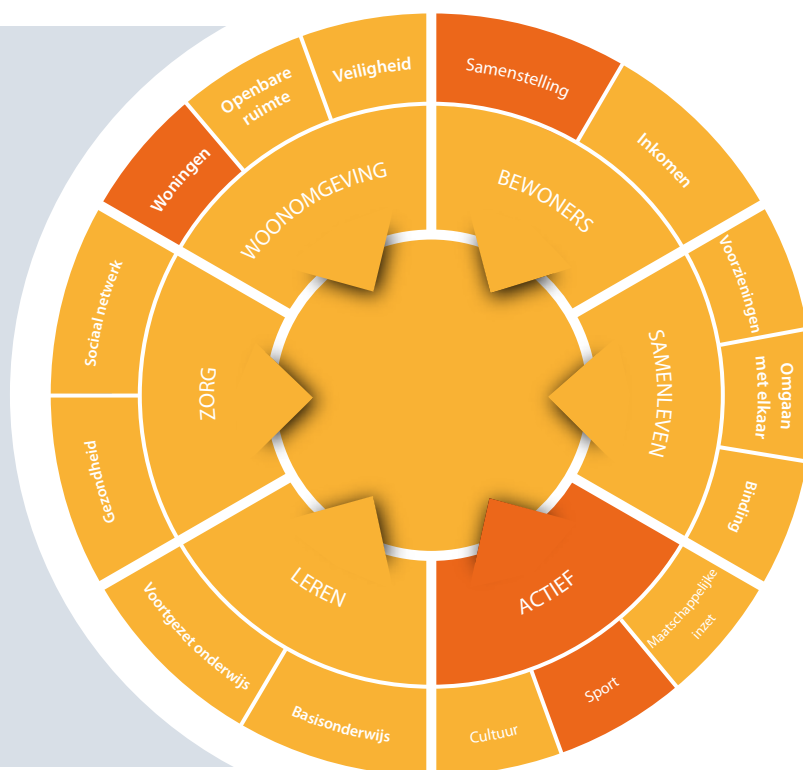
De Schutskamp Situatie 2018: gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort de Schutskamp, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'gemiddeld'. Eén thema scoort 'beneden gemiddeld': het thema actief. Dit komt doordat minder bewoners dan gemiddeld regelmatig sporten, lid zijn van een sportvereniging of zich actief inzetten voor de buurt.

Verder vallen de aspecten samenstelling en woningen op. Er wonen in de Schutskamp relatief veel (potentieel) kwetsbare groepen voor bijvoorbeeld armoede en eenzaamheid, zoals 75-plussers en huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Er staan in de Schutskamp relatief veel (goedkope) huurwoningen. De bewoners ervaren er vrij veel verloedering en geven een lager rapportcijfer voor hun woonomgeving dan gemiddeld.

De Schutskamp:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

De overige thema's en aspecten laten een gemiddelde uitkomst zien. Als we daar kijken naar de achterliggende indicatoren, zien we dat relatief veel bewoners zich beperkt voelen door hun gezondheid en dat het geregistreerde schoolverzuim* onder 13 t/m 17 jarigen hoger is dan gemiddeld. Het aandeel bewoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt, ligt beneden gemiddeld. In positieve zin zijn bewoners tevreden met de winkels voor dagelijkse boodschappen. Het winkelcentrum de Helftheuvelpassage ligt vlakbij. Ook over de voorzieningen voor ouderen zijn bewoners meer tevreden dan gemiddeld.

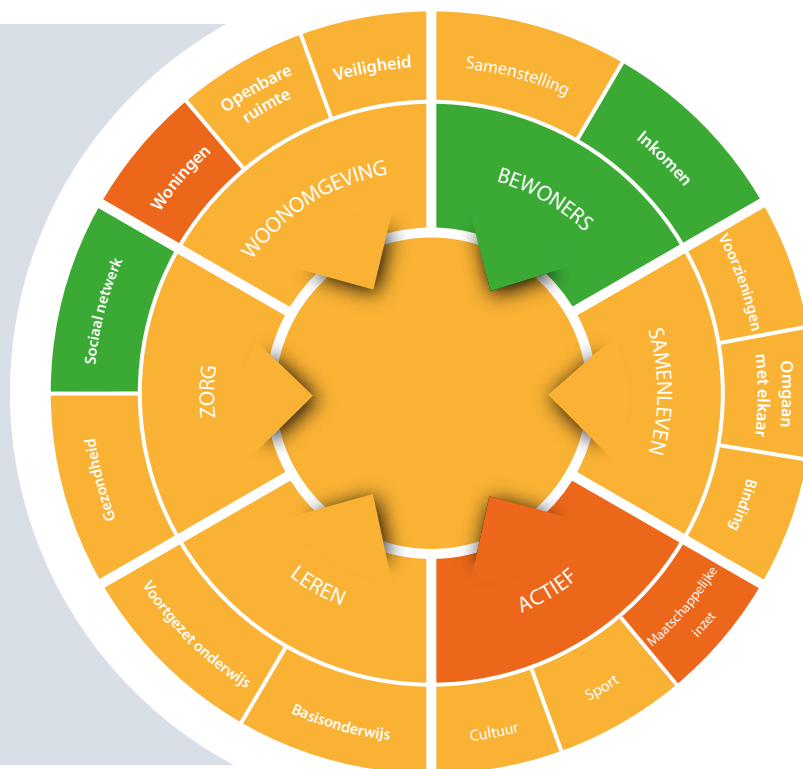
* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is dan gemiddeld, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt geregistreerd. Mogelijk zijn er verschillen tussen scholen rond signalering en registratie ervan.

De Schutskamp Ontwikkeling 2016 - 2018: gemiddeld

*De Schutskamp:
ontwikkeling 2016 - 2018*

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

De Schutskamp heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere buurten, 'gemiddeld' ontwikkeld. Gunstige uitschieter is het thema bewoners. Zo is het aandeel bewoners met een bijstandsuitkering relatief sterk gedaald. Een andere gunstige uitkomst zien we bij het aspect sociaal netwerk. Dit komt doordat er ten opzichte van 2016 meer bewoners mantelzorg verlenen.

Het thema actief heeft zich ongunstig ontwikkeld. De uitkomsten laten een afname zien van het aandeel bewoners dat zich actief inzet voor de buurt, terwijl dit gemiddeld in 's-Hertogenbosch licht toenam. Ook zijn relatief minder bewoners lid van een sportvereniging vergeleken met 2016. Bij het thema woonomgeving zien we dat de gemiddelde woningwaarde minder is gestegen dan gemiddeld.

De overige thema's en aspecten laten een gemiddelde ontwikkeling zien. Als we daar kijken naar de achterliggende indicatoren, zien we dat in vergelijking met 2016 meer bewoners tevreden zijn met de parkeergelegenheid in de buurt. Bij het thema leren zien we dat de afname van het aandeel voortijdig schoolverlaters in de Schutskamp groter is dan gemiddeld in de gemeente.

Buurt in cijfers 2018

14,5 7,1
% 75 jaar en ouder

3,1 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met buurtgenoten 6,3 / 6,8

Tolerantie 6,8 / 7,2

Geluk 7,9 / 7,9

Woning 7,7 / 7,9

Woonomgeving 6,9 / 7,5

62,2 79,7
% Nederlandse achtergrond

10,1 8,9
% Westerse migratieachtergrond

27,7 11,4
% Niet-westerse migratieachtergrond

Bewoners

	De Schutskamp	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	4.756	153.452
% 0 t/m 19 jaar	17,8	21,4
% 20 t/m 64 jaar	57,1	61,1
% 65 jaar en ouder	25,1	17,5

Inkomen

	De Schutskamp	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	22.600	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	12,6	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	11	7
% Werkzoekenden zonder baan	8	6

Woningen

	De Schutskamp	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	2.534	69.907
% t/m 1944	1,1	10,6
% 1945 t/m 1969	54,1	25,2
% 1970 t/m 1989	25,4	33,6
% 1990 t/m 2004	16,1	17,5
% 2005 t/m 2016	3,2	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	162.830	239.560
% Koopwoningen	35,1	57,6

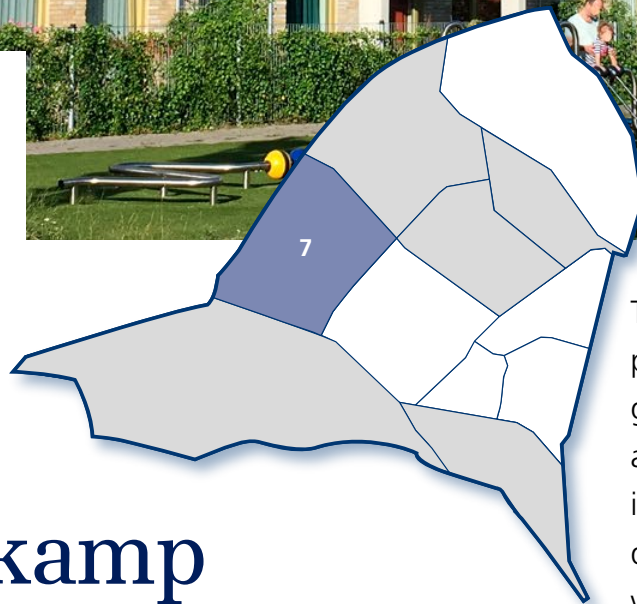
Oppervlakte

	De Schutskamp	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	107	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	44,2	12,9

De Kruiskamp ligt in het westen van de wijk tegen de rijksweg A59 aan. In de buurt ligt het Beatrixpark. De woonbuurt bestaat voornamelijk uit rijtjeswoningen en flats.

7. De Kruiskamp

Twee derde van de woningen dateert uit de wederopbouwperiode 1945 - 1969. De woningen zijn goedkoper dan gemiddeld in 's-Hertogenbosch. Iets meer dan de helft van alle woningen is een huurwoning. Een deel van de Kruiskamp is gerenoveerd. Deze buurt is met ruim 8.300 inwoners de grootste buurt van de wijk West. De leeftijdsopbouw van de bevolking is ongeveer hetzelfde als gemiddeld in 's-Hertogenbosch.

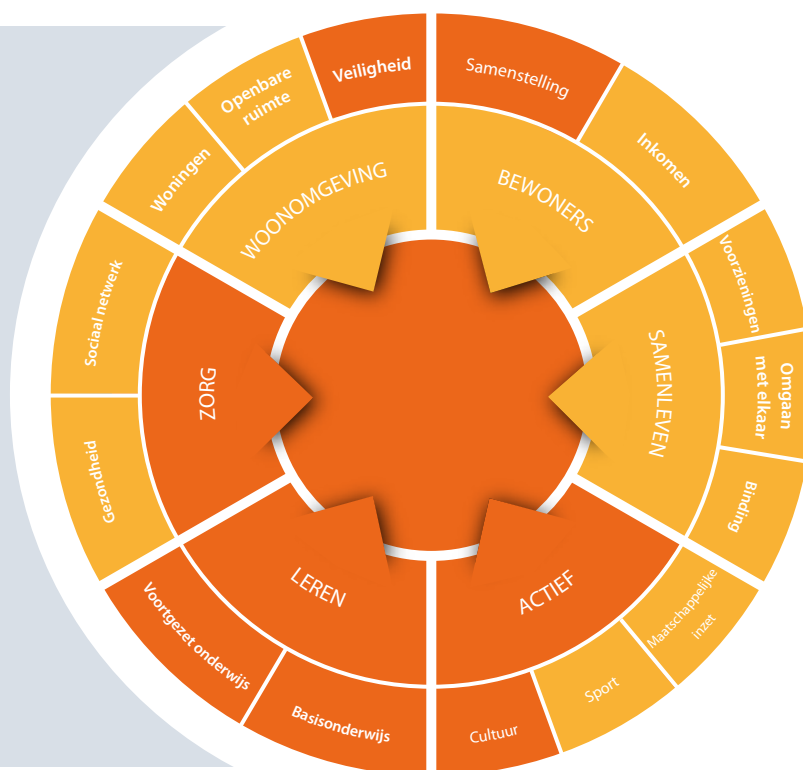
De Kruiskamp Situatie 2018: beneden gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort de Kruiskamp, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'beneden gemiddeld'. Hetzelfde geldt voor de thema's zorg, actief en leren. Bij zorg zien we dat bewoners minder dan gemiddeld tevreden zijn met hun eigen gezondheid en zich hierdoor vaker beperkt voelen bij dagelijkse bezigheden.

Tevens ontmoeten meer bewoners dan gemiddeld hooguit één keer per maand familie of vrienden. Andere indicatoren bij zorg scoren ook lager dan gemiddeld, waardoor de totaalscore 'beneden gemiddeld' is. Uit het thema actief blijkt dat relatief weinig bewoners regelmatig sporten, vrijwilligerswerk doen of wel eens culturele activiteiten bezoeken. Ook het thema leren scoort 'beneden gemiddeld'. Het geregistreerde schoolverzuim* onder 5 t/m 12 jarigen en 13 t/m 17 jarigen is hoger dan gemiddeld. Wijkprofessionals geven aan dat er problematiek is rond opvoeden en jongeren. Denk bijvoorbeeld aan ruzies op schoolpleinen.

De Kruiskamp:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

De aspecten samenstelling en veiligheid scoren eveneens 'beneden gemiddeld'. Er wonen in de Kruiskamp meer (mogelijk) kwetsbare groepen voor bijvoorbeeld armoede, zoals bijstandsgerechtigden. Bij veiligheid speelt vooral de hoge score op de veiligheidsindex een rol (hoe hoger, hoe onveiliger). Uit de Veiligheidsmonitor 2018 blijkt dat bewoners relatief vaak woninginbraken, vernielingen, jongerenoverlast en auto-inbraken in de buurt ervaren. Tot slot, bewoners zijn veelal tevreden met de winkels voor dagelijkse boodschappen in de buurt.

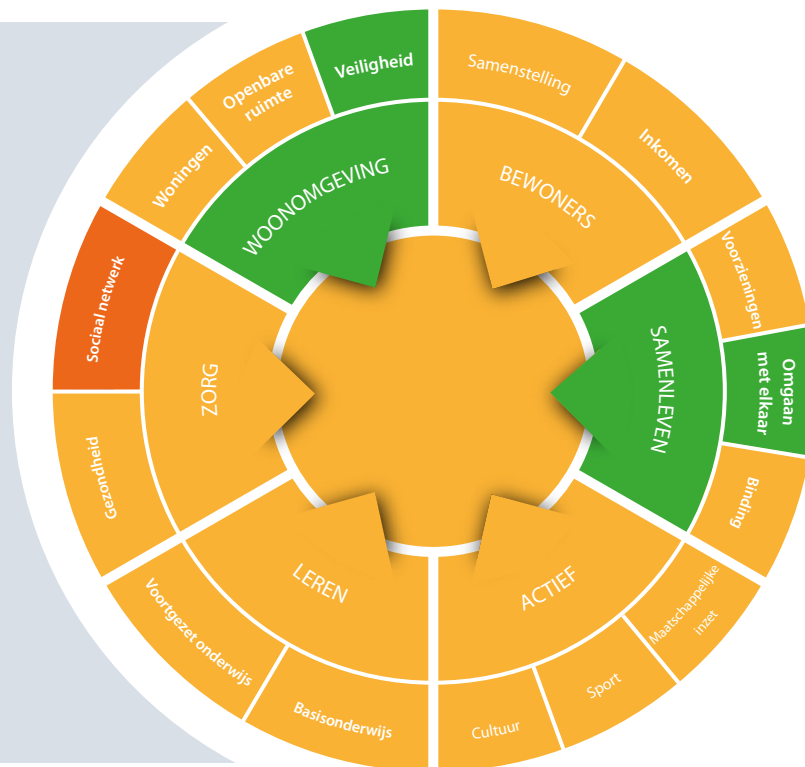
* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is dan gemiddeld, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt geregistreerd. Mogelijk zijn er verschillen tussen scholen rond signalering en registratie ervan.

De Kruiskamp Ontwikkeling 2016 - 2018: gemiddeld

*De Kruiskamp:
ontwikkeling 2016 - 2018*

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

De Kruiskamp heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere buurten, 'gemiddeld' ontwikkeld. Gunstige uitschieters zijn de thema's samenleven en woonomgeving. Bij het thema samenleven zien we dat relatief meer bewoners vinden dat buurtgenoten op een prettige manier met elkaar omgaan. Ook zijn ten opzichte van 2016 de rapportcijfers voor de tolerantie in de buurt en voor het contact met buurtgenoten gestegen. Bij het thema woonomgeving heeft vooral het aspect veiligheid zich gunstiger ontwikkeld dan gemiddeld. Relatief minder bewoners ervaren sociale overlast dan twee jaar geleden. Daarnaast blijkt uit de Veiligheidsmonitor 2018 dat de politie tussen 2013 en 2017 in de Kruiskamp minder misdrijven en incidenten registreerde. Wijkprofessionals herkennen het bovenstaande beeld deels. Enerzijds zijn bewoners actiever geworden. Ze organiseren meer in de buurt en er lijken meer initiatieven te ontstaan. Anderzijds is er veel dynamiek in de buurt, met veel nieuwe huishoudens. Dit kan in het dagelijks leven wel eens botsen en problemen of overlast opleveren.

Een ongunstige uitschieter is sociaal netwerk. De reden hiervoor is dat relatief minder bewoners aangeven voor hulp in het dagelijks leven terecht te kunnen bij familie of vrienden. Ook maken zij minder gebruik van deze hulp.

Buurt in cijfers 2018

8,7 7,1
% 75 jaar en ouder

3,7 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met
buurtgenoten 6,5 / 6,8

Tolerantie 6,5 / 7,2

Geluk 7,8 / 7,9

Woning 7,7 / 7,9

Woonomgeving 6,8 / 7,5

59,5 79,7
% Nederlandse achtergrond

10,0 8,9
% Westerse
migratieachtergrond

30,4 11,4
% Niet-westerse
migratieachtergrond

Bewoners	De Kruiskamp	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	8.326	153.452
% 0 t/m 19 jaar	23,7	21,4
% 20 t/m 64 jaar	57,5	61,1
% 65 jaar en ouder	18,8	17,5

Inkomen	De Kruiskamp	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	23.500	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	10,5	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	12	7
% Werkzoekenden zonder baan	8	6

Woningen	De Kruiskamp	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	3.494	69.907
% t/m 1944	0	10,6
% 1945 t/m 1969	67,3	25,2
% 1970 t/m 1989	13,7	33,6
% 1990 t/m 2004	6,1	17,5
% 2005 t/m 2016	12,9	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	174.230	239.560
% Koopwoningen	47,0	57,6

Oppervlakte	De Kruiskamp	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	128	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	64,1	12,9

De buurt Ertveld ligt aan de Ertveldplas, ten noordoosten van de bedrijventerreinen De Rietvelden en het Veemarktkwartier. Het grootste gedeelte van deze buurt bestaat uit water en natuurgebied.

11. Ertveld

Ten zuiden van de jachthaven ligt een klein industriegebied. De bebouwing ligt vooral ten noorden van de jachthaven naast de spoorlijn. Het merendeel van de woningen is een koopwoning. In deze relatief dunbevolkte en bebouwde buurt wonen 275 personen. Naar verhouding wonen er meer 20 t/m 44 jarigen (44%) dan gemiddeld in 's-Hertogenbosch (33%).

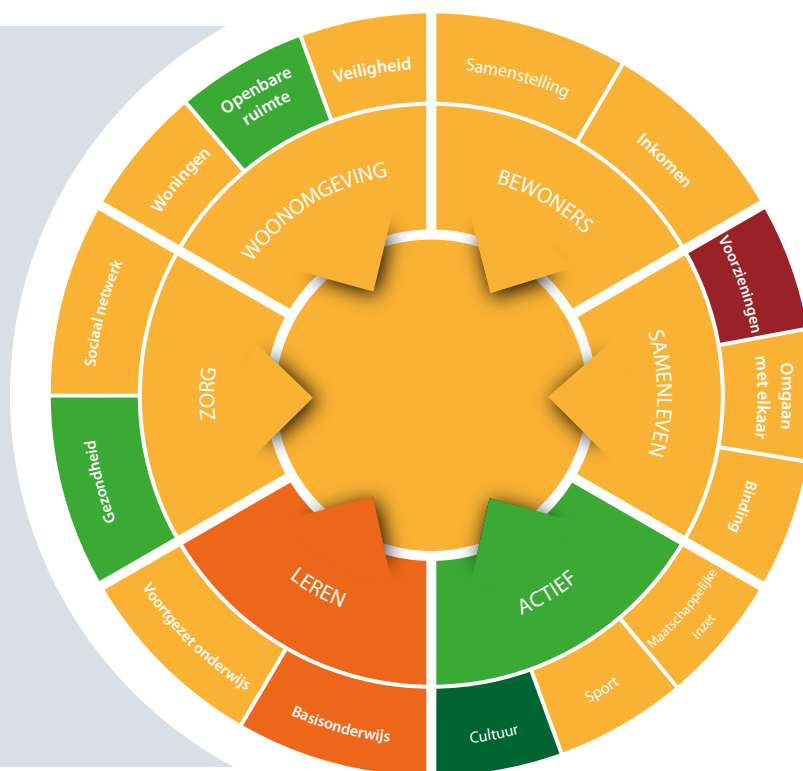

Ertveld Situatie 2018: gemiddeld

Op alle zes de thema's samen scoort Ertveld, ten opzichte van de andere buurten, in 2018 'gemiddeld'. Het thema actief laat een 'bovengemiddelde' score zien. Dit komt vooral doordat cultuur 'ruim bovengemiddeld' scoort. Veel bewoners bezoeken namelijk culturele activiteiten, zoals een muziekconcert, dance-/houseparty, museum of bioscoop.

Ertveld:
situatie 2018

- Ruim bovengemiddeld
- Bovengemiddeld
- Gemiddeld
- Beneden gemiddeld
- Ruim beneden gemiddeld

De aspecten openbare ruimte en gezondheid vallen eveneens in positieve zin op. In Ertveld geven bewoners het rapportcijfer 8,2 voor hun geluk. Ook zijn bewoners veelal tevreden met hun gezondheid en voelen naar verhouding weinig bewoners zich hierdoor beperkt bij dagelijkse bezigheden. Bij het aspect openbare ruimte zien we dat bewoners: een hoog rapportcijfer geven voor hun woonomgeving, tevreden zijn met het openbaar groen en de parkeergelegenheid in de buurt en weinig verloedering ervaren. Hoewel het aspect woningen 'gemiddeld' scoort, beoordelen bewoners hun woning met een hoger rapportcijfer dan gemiddeld.

Het thema leren scoort 'beneden gemiddeld'. Er is een lage tevredenheid met het basisonderwijs in de buurt en relatief veel geregistreerd schoolverzuim* onder 13 t/m 17 jarigen. In Ertveld is geen basisschool, dit kan een reden zijn voor de lage tevredenheid. Verder valt op dat voorzieningen een 'ruim beneden gemiddelde' score laat zien. Dit komt vooral door de lage tevredenheid met speelmogelijkheden voor kinderen en voorzieningen voor jongeren. Een andere negatieve uitkomst zien we bij de gemiddelde CO₂-uitstoot van particuliere huishoudens door een hoog elektra- en gasverbruik.

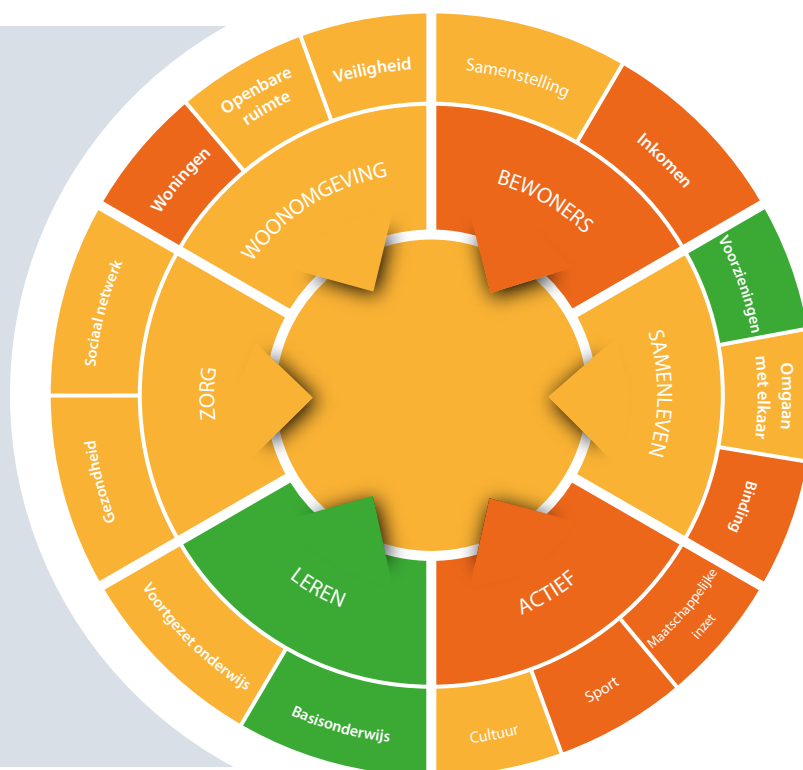
* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk meer verzuim is dan gemiddeld, maar het kan ook zijn dat het verzuim beter wordt geregistreerd. Mogelijk zijn er verschillen tussen scholen rond signalering en registratie ervan.

Ertveld Ontwikkeling 2016 - 2018: gemiddeld

Ertveld:
ontwikkeling 2016 - 2018

- Gunstiger dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Ongunstiger dan gemiddeld

Ertveld heeft zich de afgelopen twee jaren, ten opzichte van de andere buurten, 'gemiddeld' ontwikkeld. Er zijn zowel gunstige als ongunstige uitschieters. Zo valt het thema leren in positieve zin op. Ten opzichte van twee jaar geleden zijn meer bewoners tevreden met het basisonderwijs in de buurt en er is minder geregistreerd schoolverzuim* onder zowel 5 t/m 12 jarigen als 13 t/m 17 jarigen. Winkels voor dagelijkse boodschappen en voorzieningen voor jongeren worden beter beoordeeld dan in 2016. Hierdoor laat het aspect voorzieningen ook een gunstige ontwikkeling zien.

Ongunstige ontwikkelingen zien we bij de thema's bewoners en actief. Minder bewoners doen vrijwilligerswerk of zetten zich actief in voor de buurt. Op het gebied van sport zien we een afname van het aandeel regelmatige sporters en minder bewoners zijn lid van een sportvereniging. Verder nam het aandeel huishoudens met een laag inkomen meer dan gemiddeld toe. Ook de verhuismobiliteit nam toe; dit kan van invloed zijn op de binding met de buurt. Ondanks dat het rapportcijfer voor de eigen woning is gestegen, valt het aspect woningen in negatieve zin op doordat de gemiddelde WOZ-waarde is afgenomen.

* Dit kan betekenen dat er daadwerkelijk minder verzuim is, maar het kan ook te maken hebben met verschillen in signalering en registratie van het verzuim.

Buurt in cijfers 2018

2,5 7,1
% 75 jaar en ouder

4,7 3,7
% Eenoudergezin

Rapportcijfers

Contact met buurtgenoten 6,5 / 6,8

Tolerantie 7,7 / 7,2

Geluk 8,2 / 7,9

Woning 8,8 / 7,9

Woonomgeving 8,1 / 7,5

85,1 79,7
% Nederlandse achtergrond

11,3 8,9
% Westerse migratieachtergrond

3,6 11,4
% Niet-westerse migratieachtergrond

Bewoners	Ertveld	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners	275	153.452
% 0 t/m 19 jaar	16,7	21,4
% 20 t/m 64 jaar	72,0	61,1
% 65 jaar en ouder	11,3	17,5

Inkomen	Ertveld	's-Hertogenbosch
Gemiddeld huishoudensinkomen (€)	27.900	28.400
% Huishoudens onder lage-inkomensgrens	14,3	8,5
% Bijstandsuitkeringen (BUIG)	4	7
% Werkzoekenden zonder baan	6	6

Woningen	Ertveld	's-Hertogenbosch
Aantal woningen	111	69.907
% t/m 1944	26,1	10,6
% 1945 t/m 1969	8,1	25,2
% 1970 t/m 1989	18,0	33,6
% 1990 t/m 2004	5,4	17,5
% 2005 t/m 2016	42,3	13,1
Gemiddelde WOZ-waarde (€)	267.810	239.560
% Koopwoningen	93,7	57,6

Oppervlakte	Ertveld	's-Hertogenbosch
Landoppervlak (ha.)	169	11.808
Bevolkingsdichtheid (inw./ha.)	1,7	12,9

Benieuwd naar de andere wijken?

www.s-hertogenbosch.nl/wijkenbuurtmonitor